

Nemáte lidi? Tak si je vypůjčte

Tak jako výrobce trápí nedostatek surovin, potýká se sektor IT dlouhodobě s nedostatkem lidských kapacit, především pokud jde o vývojáře. Řešením může být jejich pronájem.

P

Podle odhadů chybí v Česku až několik desítek tisíc vývojářů, kteří by mohli pracovat na projektech digitalizace a digitální transformace, stejně jako na vývoji nových řešení pro průmysl, obchod i služby. Na nedostatku kvalitních vývojářů se vzácně shodují zástupci firem napříč celým odvětvím a do značné míry odpovídá i popis nejvíce žádané kvalifikace.

„Největší poptávka je aktuálně po backendových – Java, C#, Python – a frontendových vývojářích – JavaScript, React, Angular. Dále po analytících a v neposlední řadě je stále kontinuální poptávka v oblasti testování,“ vyjmenovává Pavel Velkov, generální ředitel společnosti TIP IT Solutions, která se zabývá bodyshoppingem – tedy pronájemem lidských kapacit na konkrétní projekty a určený čas. „Dnes společnosti outsourcují kromě jednotlivců i celé týmy externích pracovníků nebo doplňují interní týmy prakticky na všech úrovních – od vývoje a testování softwaru až po DevOps (složenina výrazů Development a Operations, přístup k vývoji softwaru, který zdůrazňuje komunikaci, spolupráci a integraci mezi vývojářem a odborníky na informační technologii z provozu, pozn. red.) – a to všemi úrovněmi seniority IT konzultantů,“ dodává Velkov.

Poptávka i ceny stále stoupají

Převís poptávky po kvalitních lidech z oboru IT nad jejich nabídkou trvá už dlouho, ale dále je

akcelerovala koronavirová pandemie, která pro mnoho podniků znamenala zrychlení digitalizace a přenos podnikání do on-line prostředí, což ostatně potvrzuje František Mareš, business development consultant ve společnosti Acamar: „Poptávka v posledních dvou až třech letech stabilně roste a rozevírají se nůžky mezi nabídkou českého pracovního trhu a poptávkou firem. Všechny firmy dnes řeší nábor softwarových inženýrů a vývojářů. Nejrychleji za poslední rok vzrostla poptávka po technologiích souvisejících s JavaScriptem, jako jsou React a Angular. To jistě souvisí se zvýšenou snahou firem o digitalizaci procesů a rozvoj on-line kanálu.“

S nedostatkem specialistů na vývoj i další profese v IT se ale samozřejmě potýkají také firmy, které IT experty firmám dodávají. Poptávka je totiž téměř ve všech segmentech – ať už jde o bankovní a finanční instituce, společnosti z oblasti pojišťovnictví, energetiky, telekomunikací či logistiky –, a navíc se během posledního roku přidaly i firmy z oblasti médií a zábavního průmyslu. To je však stále jen část poptávky, protože významným zákazníkem pro společnosti poskytující bodyshopping tvoří i IT firmy, které potřebují lidi na realizaci zakázek u svých klientů. Nejčastěji při tom jde o projekty související s novými trendy, ať už to jsou například implementace nových core systémů, postavených na kontejnerizaci a mikroservisní architektuře, implementace řešení

“

Nejrychleji za poslední rok vzrostla poptávka po technologiích souvisejících s JavaScriptem, jako jsou React a Angular.

postavených na cloudových službách nebo digitalizační či automatizační projekty.

Kapacity pro práci na projektech pro své klienty poptává třeba i česká společnost Sprinx Systems, která se specializuje na obchodní platformy a e-commerce řešení. „Využíváme bodyshopping zejména v oblasti vývoje softwaru, konkrétně pro posílení kapacit interního týmu na konkrétních projektech, u kterých například potřebujeme krátkodoběji navýšit kapacity, nebo když je nutné doplnit specifickou technologickou kompetenci či znalost. Na českém trhu je mnoho firem, které nabízejí pronájem IT specialistů, takže nabídka je široká. Dbáme ale na to, abychom s dodavateli mohli fungovat dlouhodobě, a proto si je vybíráme velmi pečlivě,“ říká Hana Tomešová, HR manažerka společnosti Sprinx Systems.

Posun ve využívání externích spolupracovníků popisuje i Jan Vajgant, Consulting Director ve společnosti Sabris CZ, která dodává podniková řešení na platformě SAP: „Zatímco dříve jsme poptávali externí IT specialisty především s cílem doplnit konkrétní schopnosti, dnes prostřednictvím bodyshoppingu doplňujeme kapacity na realizaci projektů pro naše zákazníky. Nedostatek lidí klade vyšší nároky na plánování a také na výběr vhodných spolupracovníků. Vedeme si proto o externistech záznamy a primárně poptáváme lidi, se kterými jsme již spolupracovali a máme s nimi dobrou zkušenost.“

Doba pronájmu vývojářů a dalších IT specialistů se liší, ale s ohledem na celkový nedostatek lidí na trhu je patrný jasný trend k prodlužování smluvní spolupráce. „Je potřeba rozlišit pronájem na konkrétní projekt, kde je typická délka půl roku až rok, a pronájem celých týmů, kde je při spokojenosti zákazníka očekáváno, nebo dokonce požadováno, víceleté zapojení. Při aktuálním nedostatku IT pracovníků vnímáme tendenci k udržení pronájmů na co nejdelší dobu,“ potvrzuje Ondřej Axmann, viceprezident pro finanční sektor ve společnosti Ness Czech.

Dalším trendem, který souvisí s nedostatkem vývojářů, projektových manažerů a dalších IT profesí, je samozřejmě i zvyšování sazeb. Pro firmy, jež potřebují doplnit kapacity na svých projektech, je rostoucí cena za práci velký problém, s ohledem na už podepsané smlouvy a nastavené rozpočty. Jedním z řešení je nabízení i jiných motivátorů než peněz. „Finanční motivace dnes nepřevyšuje zájem o věcnou stránku projektu. Máme kolegy, kterým vyhovuje spíše správa a rozvoj stávajících technologických řešení, a vedle toho další, kteří své ambice realizují při vývoji nových řešení a za využití nejnovějších technologií a postupů. V dnešních podmínkách si spíše lidé vybírají projekty než naopak,“ uvádí František Mareš z firmy Acamar.

Kromě atraktivity samotného projektu dnes stále častěji záleží i na způsobu vykonávání práce. Příkladem je požadavek IT odborníků pracovat kompletně na dálku. „Před covidem mělo tuto podmínku odhadem jen 15 procent

Doba pronájmu vývojářů a dalších IT specialistů se liší, ale s ohledem na celkový nedostatek lidí na trhu je patrný jasný trend k prodlužování smluvní spolupráce.

lidí, po první vlně pak až 60 procent. Zbývajících 40 procent preferuje dva až tři dny u klienta a zbytek týdne chtějí pracovat z domova. Po uvolnění opatření ale na tento stav nebyli připraveni někteří klienti a požadavky na kompletně vzdálenou spolupráci neakceptovali. Zároveň se ale stalo téměř nadlidským úkolem sehnat vývojáře, kteří jsou ochotni chodit do kanceláře,“ popisuje aktuální problém Markéta Houšteká, ředitelka společnosti INBRAIT.

Zásadně se liší doba, za kterou jsou poskytovatelé schopni dodat specialisty podle požadavku zákazníka a jeho projektu. Pohybuje se od jednotek týdnů u běžných specializací po měsíce v případě požadavku na složitější kombinaci znalostí a kompetencí. IT společnosti, které poskytují svoje vývojáře a další specialisty formou bodyshoppingu, až na výjimky hlásí vytíženost svých kapacit na vlastních projektech na mnoho měsíců dopředu.

Jak zapadnou externisté do týmu?

Odlíšná představa o podílu práce na dálku a přítomnosti ve firmě při spolupráci s interními zaměstnanci je v současné době asi největší třecí plochou bodyshoppingu. IT profesionálové se zpravidla dokážou přizpůsobit týmu, se kterým na projektu spolupracují, a sžít se se společným cílem. Pokud jde o dlouhodobé projekty, zmiňuje Hana Tomešová ze Sprinx Systems význam sladění externích spolupracovníků s interním týmem: „Osvědčilo se nám, když jsou na začátku spolupráce, třeba dva tři měsíce, externí spolupracovníci alespoň částečně přítomní u nás a mají možnost více se sehrát s týmem a získat co největší vzhled do projektu.“

V praxi se ukazuje, že z hlediska vztahů a komunikace naráží spolupráce externích specialistů s kmenovými zaměstnanci na problémy spíše jen výjimečně. Ne vždy ale se spoluprací s externisty počítají i procesy nastavené v nadnárodních korporacích, jak potvrzuje Markéta Houšteká z firmy INBRAIT: „Bohužel se často

potýkáme s pomalou komunikací vlivem korporátních procesů. Důsledkem toho nám pak ideální kandidáti proklouznou mezi prsty, protože přijali projekt, kde získali rychlejší odezvu.“

Dalším typickým problémem je odlišný pohled na řízení projektů ve firmě, která si externí specialisty najímá. „Často se potýkáme s nedostatečnou alokací interních zaměstnanců k dané úloze a s až neúměrnými očekáváním a tlakem na cenu nebo čas dodání, což je ve významném rozporu s extrémně rychle rostoucími mzdami v celém sektoru IT,“ říká Ondřej Axmann z Ness Czech. Spolupráce s externími specialisty se potýká i s jazykovou bariérou, která často brání v zaměstnání vysoce kvalifikovaných profesionálů ze zahraničí. Ne vždy jde ale jen o jazyk, jak uvádí Jan Vajgant ze Sabris CZ: „Zkušenosti se vzdálenou spoluprací, například s indickými offshorovými vývojovými centry, nejsou úplně pozitivní. Kromě jazyka je problematický především odlišný styl práce, která navíc probíhá v úplně jiném časovém pásmu. Naopak máme výbornou zkušenost s kolegy ze zahraničí, kteří se usadili v Česku.“

Jistá rizika samozřejmě podstupují i poskytovatelé bodyshoppingu, kteří musí, zejména při současném nedostatku IT specialistů všech kvalifikací, zajistit, aby sami měli koho svým zá-

kazníkům nabídnout. Přitom musí počítat i se situací, kdy externista začne pracovat přímo pro firmu, která si jej dříve jen pronajímala. „Specialisté v technologických oborech IT se vyvažují zlatem. Již jsme si mnohokrát vyzkoušeli, že konkurenční doložky ani zvýšení platů dlouhodobě problém neřeší. Místo toho se snažíme loajalitu svých lidí budovat udržováním dobrých vztahů, otevřeným přístupem, komunikací a férovým jednáním. Když jsou lidé ve firmě spokojeni, nemají důvod pro změnu,“ říká Pavel Velkov, generální ředitel společnosti TIP IT Solutions.

O tom, že prakticky není možné smluvně ani jinak omezit přechod z režimu bodyshoppingu do zaměstnaneckého poměru, hovoří i další poskytovatelé outsourcingu IT specialistů. Jsou ale obory, kde se s přechodem externího týmu pod křídla zákazníka v určité fázi projektu i počítá. „U projektů, jako je budování nových kompetenčních center, bývá často i cílem samotný transfer týmů, procesů a nástrojů k zákazníkovi, s předem dohodnutým časovým rozsahem a podmínkami. Tyto projekty vnímáme pozitivně a plánovanému přechodu našich lidí k zákazníkovi se nijak nebráníme,“ uzavírá Ján Tomášik, outsourcing country manager společnosti Soitron Czech Republic & Slovakia.

“

Snažíme se loajalitu svých lidí budovat udržováním dobrých vztahů, otevřeným přístupem, komunikací a férovým jednáním.

Inzerce

EK013762

Nehledáme lidi pro práci, ale práci pro lidi.

tip|it

S čím můžete počítat?

- faktury proplacené ihned
- práce pro prestižní firmy
- nadstandardní ohodnocení
- práce odkudkoliv
- služby účetní
- odborná školení a certifikace
- práce v kanceláři v City Tower
- pravidelné firemní akce

